

Forsikringsklagenemnda Avkortning

Uttalelse FKN-2010-055

17.2.2010

Chartis Europe

Reisegods

Tyveri av mobiltelefon og iPod fra betjent garderobe – Brudd på sikkerhetsforskrift om tilsyn? – FAL § 4-8.

Sikrede var natt til 15.6.08 på et utested i Trondheim. En veske med diverse innhold ble lagt igjen i en betjent garderobe fra kl 01.00-03.00. Da sikredes datter skulle hente vesken var den stjålet fra garderoben. Selskapet avkortet erstatningen av mobiltelefon og iPod med 100 % under henvisning til brudd på sikkerhetsforskrift om tilsyn og FAL § 4-8. Spørsmål om sikrede kunne anses for å ha overholdt sikkerhetsforskriften om tilsyn ved å overlate mobiltelefon og iPod til en betjent garderobe, evt. avkortningens størrelse.

SKADE: Kr 5198.

CHARTIS EUROPES avkortning: 100 %.

Forsikringsklagenemnda Avkortning bemerker:

Saken reiser spørsmål om selskapet kan avkorte 100 % i erstatningen etter tyveri av mobiltelefon og iPod under henvisning til brudd på sikkerhetsforskriftens pkt. 4.6.2 og 4.6.5. Nemnda skal ta stilling til hvorvidt sikrede kan anses for å ha overholdt sikkerhetsforskriften om tilsyn ved å innlevere en veske med blant annet mobiltelefon og iPod til en betjent garderobe på et utested, eventuelt avkortningens størrelse.

Det fremgår av sikkerhetsforskrift 4.6.2 at sikrede ”selv eller ved hjelp av andre” skal holde tilsyn med forsikrede gjenstander. Slik saken er fremstilt er nemnda noe i tvil om det foreligger brudd på sikkerhetsforskriften om tilsyn, men nemnda finner at det uansett ikke er mer enn lite å laste sikrede for et eventuelt brudd, og at selskapet derfor ikke kan avkorte erstatningsbeløpet, jf. FAL § 4-8 annet pkt. Det legges vekt på at sikrede leverte inn vesken i en garderobe som var betjent, og at hun fikk en garderobelapp som måtte forevises for å få vesken utlevert. Det er nemndas syn at en slik overlevering må være tilstrekkelig sett i relasjon til sikkerhetsforskriftens alternativ om at tilsyn kan skje ved hjelp av andre. Sikkerhetsforskrift 4.6.5 med henvisning til 4.4.3 om at mobiltelefon og MP3 spiller som ikke er i bruk, skal plasseres i lås, synes lite anvendelig i en situasjon hvor sikrede er på et utested.

Selskapet kan på denne bakgrunn ikke avkorte erstatningen for tapet.

KONKLUSJON: Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Sidsel B- Lindseth (leder), Bjørn Trøhaugen og Thomas Nortvedt.

Uttalelsen er enstemmig.

Sekretariatets redegjørelse i FKK sak 20093225 av DH 30.09.2009.

Saken reiser spørsmål om Chartis (tidligere AIG) kan avkorte i erstatningen etter tyveri av mobiltelefon og I pod med 100 % under henvisning til brudd på sikkerhetsforskriftens pkt. 4.6.2 og 4.6.5 om tilsyn, og FAL § 4-8. Reiserforsikringens vilkår av 1.1.07 pkt. 4.6 lyder:

4.6 Sikkerhetsforskrifter for pkt. 4

4.6.1 Følgene av brudd på sikkerhetsforskrift

4.6.2 Sikrede skal enten selv eller ved hjelp av andre holde tilsyn med de forsikrede gjenstander. I dette ligger også en plikt til å påse at alle eiendeler tas med når man forlater et sted.

4.6.5 Sikrede skal plassere gjenstander som nevnt i pkt. 4.4.3 og som ikke er i bruk i lås.

Blant de gjenstander som er nevnt i pkt. 4.4.3 er mobiltelefon og MP3 spiller.

Sikrede var natt til 15.6.08 på et utested i Trondheim. En veske med diverse innhold ble lagt igjen i en betjent garderobe fra kl 01.00-03.00. Da sikredes datter skulle hente vesken var den stjålet fra garderoben. Skaden ble meldt til politiet den 19.6.08, og tapet ble meldt under sikredes reiserforsikring ved skademelding mottatt 30.6.08 av selskapet.

Selskapet avkortet erstatningen av mobiltelefon og i pod med 100 % under henvisning til brudd på sikkerhetsforskrift om tilsyn og FAL § 4-8. Selskapet viste til at vesken ble etterlatt i en garderobe hvor flere hadde adgang, tilbudet var gratis, utestedet hadde hengt opp en lapp med fraskrivelse av ansvar, og at vesken enkelt kunne ha vært tatt med inn på utestedet:

Forsikringsvilkårene inneholder bestemmelser som gjelder det ansvar sikrede selv har for å avverge skade eller begrense skadens omfang. Dersom en sikkerhetsforskrift overtres kan selskapets ansvar etter en skjønnsmessig vurdering kunne medføre hel eller delvis bortfall av erstatningsoppgjøret, ref. vilkårenes pkt. 4.6, forsikringsavtaleloven (FAL) § 4-8 og sikkerhetsforskriftens pkt 4.6.2. som sier under TILSYN "Sikrede skal føre tilsyn med reisegodset...". Vi viser også til pkt 4.6.5 "Sikrede skal plassere... mobiltelefon... og MP3 spiller... og som ikke er i bruk under lås."

Det ligger i dette at den sikrede skal holde tilsyn med sitt gods og etter beste evne passe på det på en forsvarlig måte for å unngå at tap eller skade oppstår.

I dette tilfellet ble tyveriutsatte verdigjenstander oppbevart i en veske som ble etterlatt i en garderobe hvor flere hadde adgang. I henhold til opplysninger vi har mottatt fra V.P er garderoben et gratis tilbud til gjestene, og de har hengt opp informasjon som sier at all oppbevaring skjer på eget ansvar, dette vil si at V.P fraskriver seg ethvert ansvar for evt verdisaker som skulle være oppbevart i deres garderobe. Det fantes i denne situasjon et enkelt handlingsalternativ idet vesken kunne vært tatt med. Når dette ikke gjøres, mener vi at du er "mer enn lite å legge til last" og vi avkorter derfor erstatningen av mobiltelefon og i pod med 100 % med henvisning til ovennevnte vilkår samt til forsikringsavtalelovens § 4-8.

Sikredes far påklaget selskapets avgjørelse, og fremholdt at det ikke var uaktsomt å levere fra seg ting i en betjent garderobe. I brev til selskapet fremgikk videre:

Når et utested tilbyr betjent garderobe og hvor både gjester og utestedet selv bekrefter at de aldri slipper uvedkommende innenfor avsperrert område så vil jeg stille spørsmål ved om det er å utvise uaktsomhet å levere inn yttertøy og veske for oppbevaring her. At dette utestedet som alle andre, av juridiske hensyn, henger opp et skilt hvor det står at oppbevaring skjer på eget ansvar kan i dette tilfelle ikke tillegges noen vekt.

Det er videre feil at dette tilbudet ved "V.P" skal være gratis. Det heter at garderobe er lagt inn i inngangsbilletten for alle og det er selvfølgelig noe helt annet. At utestedet her fraskriver seg et hvert ansvar er verken overraskende eller av noen betydning i denne saken.

Spørsmålet er om det er å handle uaktsomt å levere inn sine ting til oppbevaring i en betjent garderobe på et utested. Vital Skade foreslår sogar at min datter burde tatt med seg ytterjakke, veske, mobiltelefon og i pod inn på utestedet for personlig tilsyn. På et tett og fullt utested med dansing, toalettbesøk mm. ville en slik handling i de fleste oppfatning framstå vesentlig mer uaktsomt enn å levere tingene inn i en betjent garderobe. Det er også interessant når Vital Skade mener at en mobiltelefon, som ligger i en lomme / veske ikke er i bruk og burde være innelåst.

Det er mer enn oppsiktsvekkende at Vital Skade hevder at det er min datter "mer enn lite å legge til last" når hun leverer inn sine eiendeler til "trygg" oppbevaring i betjent garderobe.

Selskapet avviste sikredes fars anførsler under henvisning til at mobiltelefon og mp3 spiller er verdigjenstander som er verdifulle og tyveriutsatte, og at det derfor ble stilt høyere krav til tilsyn fra sikredes side. Selskapet viste til sikkerhetsforskriftens pkt. 4.6.5 som angir at gjenstander som nevnt i pkt. 4.4.3, det vil si bl.a. mobiltelefon og mp3 spiller, og som ikke er i bruk skal plasseres under lås.

Sikredes far klaget saken inn for FKK. Sikrede fremholdt at sikkerhetsforskriften om tilsyn var overholdt, og at han reagerte på selskapets fortolkning av at mobiltelefon og mp3spiller ikke kunne anses for å være forsikret med mindre de ble oppbevart innelåst:

Etter klage har man nå mottatt svar fra Vital av 12.09.2008. Her innrømmes ansvar for jakke, men ikke for mobiltelefon og MP3 spiller. Finner denne avgjørelsen fortsatt helt urimelig og påklager saken videre.

Vital forsikring hevder altså fortsatt at det ville vært tryggere og en høyere grad av tilsyn om disse eiendelene hadde blitt tatt med inn på et tett og hektisk dansested framfor anbrakt i en betjent garderobe.

Det vises igjen til sikkerhetsforskriftene punkt 4.6.5 og Vitals oppsiktsvekkende fortolkning her er altså at mobiltelefon og mp3-spiller ikke kan anses å være forsikret - med mindre de oppbevares innelåst.

FKK tok opp spørsmålet om sikrede i sikkerhetsforskriftens forstand kunne anses for å ha overholdt tilsynsplikten da hun overlot vesken til en betjent garderobe på et utested. FKK tok videre opp spørsmålet om selskapet hadde vist til en lite anvendelig sikkerhetsforskrift:

Vilkårene pkt. 4.6.5 som bestemmer at "Sikrede skal plassere gjenstander som nevnt i pkt. 4.4.3 og som ikke er i bruk under lås", synes lite anvendelig her, da det ikke var mulig å få låst gjenstandene inn i et skap eller lignende. Spørsmålet blir derfor om sikrede enten selv eller ved hjelp av andre synes å ha holdt tilsyn med mobiltelefonen og i poden, jfr. vilkårene pkt. 4.6.2.

Selskapet fremholdt at sikrede i henhold til sikkerhetsforskriftens pkt. 4.6.2 ikke kunne anses for å ha overholdt tilsynsplikten ved innlevering til en betjent garderobe. Videre fremholdt selskapet at pkt. 4.6.5 bidro til å understøtte pkt. 4.6.2:

Det vises til at sikrede har i varetatt sin tilsynsplikt ved å levere inn vesken til en betjent garderobe. Selskapet er sterkt uenig i denne tolkningen av ivaretagelse av tilsynsplikten. Dette blant annet fordi det skal være mulig for sikrede å være sikker på at vedkommende tilsynsperson er kjent med tilsynsplikten og hva han/hun fører tilsyn med. Det burde også være rimelig kjent med at "betjent garderobe" er et relativt begrep de fleste steder, og at vanlige ytterklær normalt er det som plasseres i garderoben på et utested.

I denne aktuelle situasjonen var det også satt opp varsel om at oppbevaring foregikk på egen risiko, og det er nærliggende å anta at dette da spesielt gjaldt verdisaker som ikke normalt innleveres i garderober til oppbevaring.

SF 4.6.2 viser til selskapets krav vedrørende tilsyn. Det sier riktignok ikke noen om hvem som kan føre et slikt tilsyn, men det burde være rimelig klart at sikrede selv har en plikt til å vurdere kvaliteten på tilsynet, hvilke

gjenstander sikrede overlater for tilsyn, hvem som skal ha tilsynet og ikke minst hvor tilsynet skal skje. I tillegg må sikrede innrette seg etter anvisninger på stedet, f. eks advarsler og eventuelle ansvarsfraskrivelser.

Selskapet må kunne forvente at det skal kunne stilles visse krav til den som skal føre tilsynet, ikke bare at "tilsynet var overført" til en perifer person uten særskilt tilknytning til sikrede. En garderobevakt kan ikke ansees som en gyldig tilsynsperson for verdisaker, kun for det som normalt leveres i en garderobe - klær.

SF 4.6.5 viser til en ytterligere skjerpning av kravene til håndtering/oppbevaring av ved spesielle typer eiendeler - verdisaker - noe som bidrar til å understøtte pkt 4.6.2 og den manglende sikringen denne typen "tilsyn" er for slike gjenstander.

Selskapet mener dermed at sikrede klart har overtrådt sikkerhetsforskriftene ved å overlate verdisaker til en garderobe, til tross for advarsler om at stedet ikke tar ansvar for sikredes eiendeler, og at hun har gjort dette i strid med vanlig handlemåte/ aktsomhet.

FKK foreslo deretter at saken ble forelagt Forsikringsklagenemnda Avkortning til uttalelse:

Forsikringsklagenemnda Avkortning (FKN Avkortning) vurderer et liknende tilfelle i AKN 1899, se bilag 1. Her hadde sikrede lagt igjen jakken med mobiltelefon i en betjent garderobe. Selskapets sikkerhetsforskrift fastholdt at "Sikrede skal holde tilsyn med de forsikrede gjenstander". Nemnda tok ikke direkte standpunkt til spørsmålet om brudd på sikkerhetsforskrift, da nemnda fant at selskapet ikke hadde sannsynliggjort at tyveriet fant sted mens jakken hang i garderoben. Nemnda uttaler imidlertid at "Dersom tyveriet fant sted mens sikrede forlot lokalene, bar sikrede mobiltelefonen på seg, og tilsynsplikten er overholdt. Spørsmålet hadde vært mer tvilsomt dersom tyveriet fant sted mens jakken hang i garderoben". I nærværende sak bestemmer forskriften at "Sikrede skal enten selv eller ved hjelp av andre holde tilsyn med de forsikrede gjenstander". Jeg antar at det skal mer til for at sikrede kan anses for å ha brutt tilsynsplikten, når forskriften er utformet slik at sikrede kan overlate tilsynet til andre. Jeg finner det på denne bakgrunn hensiktsmessig å anbefale at saken forelegges FKN Avkortning til uttalelse.

Nemnda bes ta stilling til hvorvidt sikrede kan anses for å ha overholdt sikkerhetsforskriften om tilsyn ved å overlate mobiltelefon og I pod til en betjent garderobe, evt. avkortningens størrelse.

Tidligere uttalelser:

oppbevart i garderobe mv. 937 1048 1162 1458 1899

etterlatt i antatt avlåst lokale 1203 1939 1942 2327